НАЧАЛНО УЧИЛИЩЕ
„ИЛИЯ РАШКОВ БЛЪСКОВ“
ШУМЕН

ул.”Христо Смирненски“ № 9
директор: 054/861 308
канцелария: 054/862 924
e-mail: info-2700082@edu.mon.bg

УТВЪРДИЛ:
Свилена Димитрова
Директор на НУ “Илия Р. Блъсков“
(Заповед № 855/14.09.2026 г.)

ПРОГРАМНА СИСТЕМА
НА ГРУПА ЗА ЗАДЪЛЖИТЕЛНО
ПРЕДУЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ
ПРИ НУ „ИЛИЯ Р. БЛЪСКОВ“
УЧЕБНА 2026/2027 ГОДИНА

I. Въведение

Програмната система е цялостна концепция за развитие на детето , чрез подходящи подходи и форми на педагогическо взаимодействие, които са в съответствие със Закона на предучилищното и училищно образование (2016) и Наредба № 5от 2016г. за държавно образователните стандарти в предучилищно образование. Тя е неотменна част от Стратегия за развитие на НУ "Ил. Р. Блъсков" за периода 2025/2030 г.

II. Цели, философия, приоритети и основни принципни положения на програмната система. Очаквани резултати при реализиране на Програмната система.

2.1. Цел:

Изграждане на хуманна, функционална и позитивна образователна среда в ГЗПО, осигуряваща равен шанс и достъп за свободен избор и качествено предучилищно възпитание на всички деца.

2.2. Философия

- ✓ Спокойно, щастливо, уверено дете, което успешно навлиза в социалния свят, в познанието и творчеството;
- ✓ Пълноценно детско развитие и възможност за успешна реализация;
- ✓ Играта – стимулираща среда за изграждане личността на детето;
- ✓ Утвърждаване на националната идентичност;
- ✓ Балансирано взаимодействие между детската градина и училището, плавен преход от водещата игрова дейност към проявата на преднамерена познавателна активност и създаване на предпоставки за формиране на учебна дейност.

2.3. Приоритети на Програмната система

- ✓ Стимулиране творческо развитие на децата, на детската игра и познание; създаване на позитивна образователна среда;
- ✓ Постигане на успешна социализация на детската личност в условията на детската градина ;
- ✓ Емоционално балансирано пространство на взаимодействие в реална и виртуална среда между дете –учител – родител – общност.

2.4. Основни принципни положения на програмната система

Утвърждаване на личността на детето в заобикалящата общност. Формиране на желание за сътрудничество и партниране, уважение и зачитане на чуждото мнение, толерантност и взаимодействие, подчинено на общи и различни цели;

- ✓ детето е център на педагогическото взаимодействие
- ✓ осигуряване на възможности за всяко дете да изразява собственото си мнение и да осъзнава и отстоява своята позиция;
- ✓ ефективност на образователните технологии на основата на тясно обвързване на съвременната теория с конкретните педагогически практики;

- ✓ осъществяване на взаимодействието между детето и педагога на основата на доверие и взаимно уважение;
- ✓ превръщане на педагога в образец на подражание;
- ✓ приоритетно изграждане на детска общност за извършване на съвместна работа като среда за активна социализация;
- ✓ създаване на детска общност, в която се зачита другият и се придобива опит за решаване на задачи и изпълняване на дейности заедно;
- ✓ ориентация към творческия потенциал на детето и педагога;
- ✓ оптимално интегриране на образователното съдържание в направленията от програмната система

2.5. Очаквани резултати при реализиране на ПС.

- ✓ Реализиране на ДОС в предучилищното образование;
- ✓ Емоционален комфорт и успешна адаптация на децата -"вграждане" на детето чрез социализацията му в общността; чувство на общност към социалната среда;
- ✓ Използване на нови педагогически технологии;

III. Подходи и форми на педагогическо взаимодействие

3. 1. Подходи на педагогическо взаимодействие

Личностно-хуманен –

Детето да се приема като значима личност - с уважение и достойнство; приемане на детето такова, каквото е; човечно отношение към него-оказване на обич и подкрепа; съобразяване с потребностите и интересите на детето като субект; подпомагане на детето в изграждане на позитивен Аз-образ.

Индивидуален - съобразяване с уникалността на всяко дете, с неговия собствен темп на развитие и сензитивност; опознаване на силните му страни, върху които да се изгради педагогическото взаимодействие.

Дейностен - на детето да се осигурява активна позиция чрез участие в разнообразни дейности с подходящо физическо, емоционално и интелектуално

натоварване; стимулиране на контакти и общуване в различни формални и неформални обединения;

Ситуационен - да се създават специално организирани ситуации и да се използват непреднамерено възникващите, за да се постави всяко дете в благоприятна позиция, осигуряваща неговото емоционално и интелектуално благополучие.

Холистичен - детската личност е цялостна динамична система, затова е необходимо да се работи за развитие на всичките й страни; педагогът да обхваща и вижда цялата картина

Други подходи

Диференциран подход; Кооперативно учене; Конструктивен подход; Креативност и успеваемост; Използване на Е-обучение и технологии

3. 2. Основни форми на педагогическото взаимодействие

При използването на формите на педагогическо взаимодействие, детският учител се съобразява със: степента на развитие на децата в групата, възрастови особености, потребности и интереси за постигане на целта – цялостно развитие на детето.

Основната форма на педагогическо взаимодействие е педагогическата ситуация която се организира в учебно време и осигурява постигането на компетентностите. Протича предимно под формата на игра.

Педагогически ситуации се провеждат по всички образователни направления:

- ✓ Български език и литература
- ✓ Математика,
- ✓ Околен свят,
- ✓ Изобразително изкуство,
- ✓ Музика,
- ✓ Конструиране и технологии
- ✓ Физическа култура.

Чрез педагогическата ситуация се интегрират двата процеса – на възпитание и обучение, съобразени с играта и личният предметно-практическият опит на детето в групата.

Продължителността на една педагогическа ситуация по преценка на учителя е от 20 до 30 минути - за трета и за четвърта възрастова група.

3. 3. Допълнителни форми на педагогическото взаимодействие

Допълнителни форми - организират се ежедневно извън педагогическите ситуации. Чрез тях се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности и се допринася за личностното развитие и за разнообразяване живота на децата.

Те са незадължителни, нерегламентирани във времето педагогически ситуации:

- ✓ с цяла детска група; -
- ✓ с малка детска група;
- ✓ индивидуално с отделни деца.

Допълнителните форми са свързани и с цялостната организация на деня в детската група. Организират се по преценка на учителя в съответствие с интересите и потребностите на децата.

- ✓ Игри - Театрални, Конструктивни, Сюжетно-ролеви, Подвижни, Музикални и др., които подпомагат социализацията на детето и по-бързото му приобщаване към средата на ДГ.;
- ✓ Утринна гимнастика;
- ✓ Творчески занимания по интереси;
- ✓ Празници и концерти в подготвителната група и училището.;
- ✓ Разходки и екскурзии сред природата;
- ✓ Формиране на битови, здравни, хигиенни и навици.;
- ✓ Формиране на етични форми на общуване.;
- ✓ Формиране на естетически усет.

IV. Разпределяне формите на педагогическо взаимодействие

4.1. Седмичен брой на педагогическите ситуации по образователни направления.

Разпределение на педагогическите ситуации – конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение. То се

разработва преди началото на учебната година от педагогическите екипи по възрастови групи и се утвърждава от директора на училището

Брой на педагогическите ситуации по образователни направления

Образователно направление	***Брой педагогически ситуации***
Български език и литература	*3*
Математика	*3*
Околен свят	*2*
Изобразително изкуство	*2*
Музика	*2*
Конструиране и технологии	*2*
Физическа култура	*3*
Общ брой	***17***

4.2. Примерна дневна организация на педагогическо взаимодействие при полудневна организация в учебно време.

Час	***ОСНОВНИ И ДОПЪЛНИТЕЛНИ ФОРМИ***
7.00 ÷ 8.15	*Прием и дейности по избор*
8.15 ÷ 8.30	*Утринно раздвижване*
8.30 ÷ 9.00	*Закуска*
9.00 ÷ 9.30	*Основна форма на педагогическо взаимодействие*
9.30 ÷ 9.45	*Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие*
9.45 ÷ 10.15	*Основна форма на педагогическо взаимодействие*
10.15 ÷ 10.30	*Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие*
10.30 ÷ 11.00	*Основна форма на педагогическо взаимодействие*
11.00 ÷ 11.15	*Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие*
11.15 ÷ 11.45	*Основна форма на педагогическо взаимодействие*
11.45 ÷ 13.00	*Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие*
11.15 ÷ 11.45	*Основна форма на педагогическо взаимодействие*
11.45 ÷ 13.00	*Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие*

4.3. Седмично разписание

СЕДМИЧНО РАЗПИСАНИЕ на ГЗПО					
ЧАС	ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК
7.00÷ 8.45	Социализация и възпитание/ ДФПВ	Социализация и възпитание/ДФПВ	Социализация и възпитание/ДФПВ	Социализация и възпитание/ДФПВ	Социализация и възпитание/ДФПВ
8.45÷ 11.30	Физическа култура	Музика	Физическа култура	Физическа култура	Музика
	Околен свят	Български език	Математика	Математика	Конструиране и технологии
	Български език	Околен свят	Български език	Изобразително изкуство	Изобразителни изкуство
	Математика	Конструиране и технологии	Социализация и възпитание/ДФПВ /	Социализация и възпитание/ДФПВ	Социализация и възпитание/ДФПВ
11.30÷ 13.00	Социализация и възпитание/ ДФПВ	Социализация и възпитание/ДФПВ	Социализация и възпитание/ДФПВ	Социализация и възпитание/ДФПВ	Социализация и възпитание/ДФПВ

V. Годишни тематични разпределения по образователни направления

Тематичните разпределения /Приложение/ са разработени от учителя на групата, опирайки се на ДОС и спецификата на образователната среда. Осигурено е ритмично и балансирано разпределение на съдържанието по образователното направление за цялостно развитие на детската личност и придобиване на съвкупност от компетентности - знания, умения и отношения.

Годишно тематично разпределение по БДП

В годишното тематично разпределение по Околен свят и Конструиран и технологии се включва образователно съдържание за придобиване на компетентности по безопасно поведение по пътищата, съгласно държавното образователно изискване на МОН от 2003г.за възпитание и обучение по БДП, както и темите за безопасно поведение при бедствия, аварии, катастрофи, пожари, посочени в Инструкция №2/05.07.2004г. на МОН.

VI. Проследяване на резултатите от постиженията на децата

- ✓ Проследяването на постиженията на детето се осъществява от учителя на ГЗПО в началото и в края на учебното време по образователните направления.
- ✓ Резултатите от проследяването на постиженията на детето се вписват в дневника на групата.
- ✓ След изпълнение на дейностите по проследяването на постиженията на детето, учителят информира родителите за индивидуалните му постижения.
- ✓ В 14-дневен срок преди края на учебното време учителят на ГЗПО установява готовността на детето за училище, като отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие.
- ✓ Училището, издава удостоверение за задължително предучилищно образование за децата от ГЗПО в края на предучилищното образование.

- ✓ Удостоверението за задължително предучилищно образование се издава в срок до 31.05. на съответната учебна година.

VII. Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование. Форми на сътрудничество и взаимодействие между детската градина и семейството.

Принципи на взаимодействие – взаимно доверие, уважение на различията, хуманизъм и толерантност, равнопоставеност, прозрачност, информираност, ангажираност, отговорност, демократичност, диалог, подкрепа без предразсъдъци, положителна нагласа.

Сътрудничество и взаимодействие между детска градина и семейство е от значение за адаптирането на детето към правилата на образователната институция и за развиване на самоувереност и чувство за принадлежност. Постига се на две нива - ниво група и на ниво училище

7.1.Основни форми на сътрудничество и взаимодействие са:

- ✓ Индивидуални форми на сътрудничество – провежда се по договаряне, по инициатива на родители и учители.
- ✓ Индивидуални разговори – обмен на идеи още преди приема на детето и при постъпване с опознавателна цел - информативен разговор с цел запознаване на родителя с резултати от предучилищното образование - среща, разговор, когато конкретна ситуация го прави необходима - Рутинни разговори – с цел информация за промени в детското развитие и поведение.
- ✓ Индивидуални консултации - ежедневни и в определения за ГЗПО ден за консултации. Провеждат се по инициатива на учителя (за споделяне на наблюдавани затруднения, които изискват намеса на външен експерт) или родители.
- ✓ семейни консултации – от психолог, логопед, педагог/ специален педагог;
- ✓ други индивидуални форми – телефонно обаждане, съобщение по имейл, съобщение със средства на интернет.

7.2. Други форми на комуникация:

- ✓ правила на групата;
- ✓ информационни табла в детските групи за образователен акцент и тема на седмицата, предложения за съвместни игри, полезна информация, детско творчество, апели и послания;
- ✓ информация в страница на НУ „Илия Р. Блъсков“ – за събития, детски успехи;
- ✓ анкети, въпросници;
- ✓ детско портфолио.
- ✓ Родителите и Учителите имат споделени отговорности относно детето, които реализират в сътрудничество в името на Детето.

7.3. Сътрудничество между Училището и други институции, подпомагащи дейностите.

- ✓ Сътрудничество с РУО и Община Шумен – координиране на дейности, информираност, подкрепа и корекции, проектни предложения, кариерно развитие на педагогическите кадри, финансиране, оценка за законосъобразност и целесъобразност.
- ✓ Сътрудничество със социални, здравни, културно – просветни институции, неправителствени организации и фирми - помощ при реализиране на различни мероприятия и дейности, обогатяване формите на педагогическо взаимодействие, подкрепа на потребностите и интересите на децата.